

Valtiovarainvaliokunnan mietintö 25/1995 vp

Hallituksen esitys laeiksi yhdistyslain 49 §:n ja patenti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunta on 19 päivänä lokakuuta 1995 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi edellä tarkoitettun hallituksen esityksen n:o 149/1995 vp.

Valtiovarainvaliokunnan asettamassa verojaostossa, joka on valmistellut mietinnön valiokuntaa varten, ovat olleet kuultavina erityisasiantuntija Jyrki Jauhiainen oikeusministeriöstä, vanhempi hallitussihteeri Petri Syrjänen valtiovarainministeriöstä ja johtaja Kalevi Sadeluoto patenti- ja rekisterihallituksesta.

Yhdistysrekisteri siirrettiin kuluvan vuoden alusta oikeusministeriöstä patenti- ja rekisterihallitukseen. Siirtoa koskevan hallituksen esityksen perustelujen mukaan siirtymävaiheessa yhdistysrekisterimaksut säilyvät entisellään ja rekisterin kustannukset katetaan edelleen valtion talousarviosta. Toisaalta esityksen mukaan siirtymävaiheen aikana selvitetään, miten yhdistysrekisterin toimintojen hinnoittelussa ja budjetoinnista voidaan myöhemmin ottaa huomioon valtionhallinnon yleiset periaatteet. Yhdistysasioiden neuvottelukunta on 27 päivänä maaliskuuta 1995 esittänyt, että yhdistysten rekisteröinnin maksuttomuudesta luovutaan.

Hallitus ehdottaa yhdistyslakia muutettavaksi siten, että yhdistysten rekisteröinti tulee maksulliseksi. Muutos ehdotetaan toteutettavaksi siten, että yhdistyslaista poistetaan maininta rekisteröinnin maksuttomuudesta. Samalla patenti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että yhdistysrekisterimaksuja määrättäessä on aina otettava huomioon yhdistymisvapauden turvaaminen ja että ennen maksujen määräämistä on kuultava oikeusministeriötä.

Helsingissä 27 päivänä lokakuuta 1995

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Pekkarinen, varapuheenjohtaja Törnqvist, jäsenet Ala-Nissilä, U. Anttila, Apukka, Laaksonen, Laitinen,

Hallituksen esityksen mukaan rekisteröintimaksut on alkuvaiheessa tarkoitus vahvistaa yhdistysasioiden neuvottelukunnan ehdotuksen mukaisesti siten, että uuden yhdistyksen rekisteröinti ja sääntömuutoksen rekisteröinti maksaisi 300 markkaa (ei ennakkotarkastusta) tai 80 markkaa (ennakkotarkastettu) ja nimenkirjoittajien muutosilmoituksen rekisteröinti maksaisi 50 markkaa. Ennakkotarkastus maksaisi alkuvaiheessa 300 markkaa tai 1 000 markkaa riippuen tarkastettavien pykälien lukumäärästä.

Esitykseen sisältyvän 2. lakiehdotuksen 3 §:n 4 momentin mukaan yhdistyksen rekisteröimistä koskeva maksu on määrättävä omakustannusarvoa alempana, jos se on tarpeen yhdistymisvapauden turvaamiseksi. Valiokunta katsoo, että myös tulevaisuudessa on huolehdittava siitä, että sanottua poikkeussäännöstä soveltamalla turvataan yhdistymisvapauden säilyminen.

Kun yhdistyksen rekisteri-ilmoitukset tulevat maksullisiksi, on asiakkaalla oikeus edellyttää hyvää ja nopeaa palvelua. Nykyisellään käsittely yhdistysrekisterissä on ruuhkautunut. Valiokunnan mielestä tavoitteeksi onkin asetettava päästösten saaminen kolmessa kuukaudessa. Valiokunnan mielestä tämän turvaamiseksi on yhdistysrekisterin perusruuha pikaisesti purettava.

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotuksia tarpeellisina ja puoltaa niiden hyväksymistä.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksyttäisiin muuttamattomina.

Malm, Rauramo, Roos, Sasi, Savela, Tiuri, Tykkyläinen ja Vihriälä sekä varajäsenet M. Koski, Rask, Saarinen ja Uotila.

